

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/e-booki/171730,Kresowa-ksiega-sprawiedliwych-19391945-O-Ukraincach-ratujacych-Polakow-poddanych.html>
27.02.2026, 00:18

Kresowa księga sprawiedliwych 1939–1945. O Ukraińcach ratujących Polaków poddanych eksterminacji przez OUN i UPA

[e-Book](#)

Do pobrania:

[KRESOWA KSIĘGA SPRAWIEDLIWYCH 1939-1945 \(epub\)](#)
(epub, 911.17 KB)

[KRESOWA KSIĘGA SPRAWIEDLIWYCH 1939-1945 \(mobi\)](#)
(mobi, 811.54 KB)

[КРЕСОВА КНИГА СПРАВЕДЛИВИХ 1939-1945, ISBN 978-83-7629-465-0 \(epub\)](#) (epub, 960.02 KB)

[КРЕСОВА КНИГА СПРАВЕДЛИВИХ 1939-1945, ISBN 978-83-7629-466-7 \(mobi\)](#) (mobi, 1.01 MB)

[THE BOOK OF THE RIGHTEOUS OF THE EASTERN BORDERLANDS 1939-1945, ISBN 978-83-7629-462-9 \(epub\)](#)
(epub, 915.66 KB)

[THE BOOK OF THE RIGHTEOUS OF THE EASTERN BORDERLANDS 1939-1945, ISBN 978-83-7629-463-6 \(mobi\)](#)
(mobi, 800.28 KB)

Opis

Kresowa księga sprawiedliwych 1939–1945. O Ukraińcach ratujących Polaków poddanych eksterminacji przez OUN i UPA, opracował Romuald Niedzielko, Warszawa 2007, ISBN 978-83-7629-443-8 (epub) ISBN 978-83-7629-445-2 (mobi) (seria: „Studia i materiały”, t. 12)

Nacjonaliści ukraińscy dokonali eksterminacji ludności polskiej zamieszkującej Kresy Wschodnie Rzeczypospolitej, które znalazły się pod okupacją sowiecką i niemiecką. Do pojedynczych napadów oraz rzezi na masową skalę doszło w kilku tysiącach miejscowości. Zginęło tam, według różnych szacunków, od 100 tys. do 200 tys. osób.

Korzystając z zachowanych relacji świadków, w książce odnotowano wydarzenia w 500 miejscowościach (na terenie województw: wołyńskiego, poleskiego, tarnopolskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, rzeszowskiego i lubelskiego), w których z rąk OUN-UPA poniosło śmierć blisko 20 tysięcy Polaków. Część skazanych na zagładę polskich mieszkańców otrzymała pomoc humanitarną ze strony ukraińskich sąsiadów, zazwyczaj członków rodzin mieszanych, krewnych lub przyjaciół, czasem nieznajomych, kierujących się chrześcijańską miłością bliźniego, w sporadycznych przypadkach – także ze strony katów.

Zachowani we wdzięcznej pamięci ocalonych Ukraińcy – główni bohaterowie tej książki (ponad 1300 osób, niestety częstokroć anonimowych) zasłużyli na zaszczytne miano „sprawiedliwych” i na publiczne uhonorowanie, ponieważ z narażeniem życia, indywidualnie, a nawet całymi rodzinami, przeciwstawili się czynnie ludobójstwu. Ostrzegali przed napadem, udzielali schronienia, wskazywali drogi ucieczki, zaopatrywali w żywność i ubranie, przewozili w bezpieczne miejsce, do lekarza czy szpitala, przyjmowali pod opiekę, a nierzadko na długoletnie wychowanie sieroty po zamordowanych, odmawiali wykonania rozkazu zabicia członka własnej rodziny – np. żony lub męża – narodowości polskiej. Dzięki aktom solidarności i miłosierdzia

ocalały zarówno pojedyncze osoby, jak i całe wsie (łącznie ponad 2,5 tysiąca osób). Kilkuset Ukraińców wykonawcy „akcji antypolskiej” ukarali śmiercią, uważając udzielanie pomocy „Lachom” za zdradę ukraińskich ideałów narodowych.

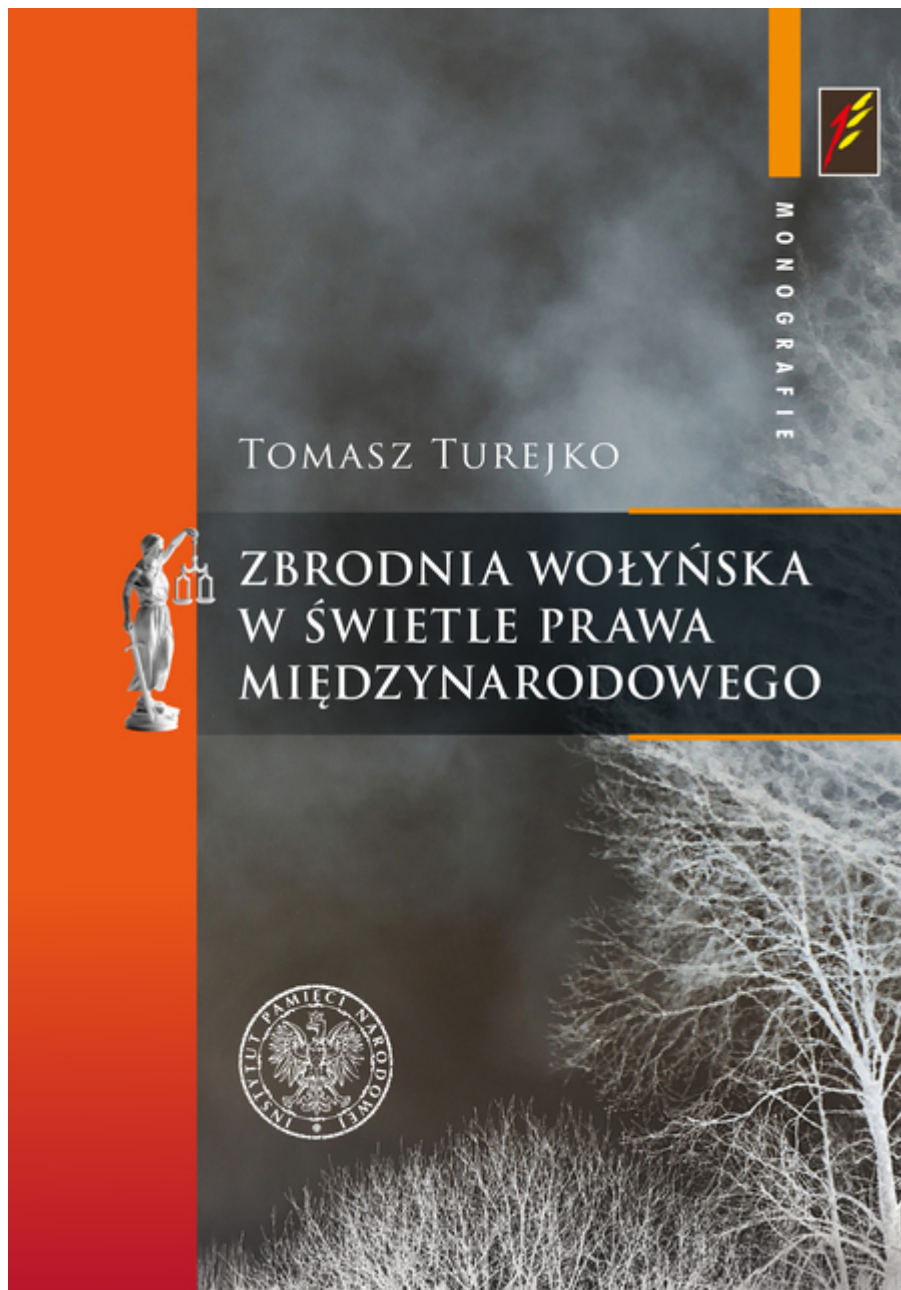
[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

[Następny](#)

[Powrót](#)

Powiązane wiadomości

Polska powinna bezwzględnie domagać się od Ukrainy jednoznacznego potępienia zbrodni

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)

Paweł Pulik

WOJEWÓDZTWO STANISŁAWOWSKIE W LATACH 1921–1939

Książka

Województwo stanisławowskie w latach 1921-1939

[dalej](#)